



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Jornada "La riquesa de l'íntangible. La revolució col·laborativa"

Barcelona, 16 d'octubre de 2013

La presidenta

Bon dia a tothom. Vull saludar en primer lloc els qui m'acompanyen a la taula: el senyor Jaume Lanaspa, director general de la Fundació la Caixa; el senyor Xavier Carbonell, director gerent de la Cambra de Comerç de Barcelona; la senyora Francina Vila, regidora de dona i drets civils de l'ajuntament de Barcelona, i molt especialment la senyora Anna Mercadé, directora de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la cambra.

Jo voldria, amb aquestes paraules d'inauguració de la jornada "La riquesa de l'íntangible. La revolució col·laborativa", en primer lloc fer un reconeixement de la feina feta per l'observatori. Crec que és important dir-ho i repetir-ho, perquè l'observatori s'ofereix com a fòrum de reflexió, d'estudi i de propostes amb l'objectiu de posar en valor la dona professional, la dona emprenedora i empresària, en el món econòmic actual. I dic "en el món econòmic actual" perquè és un món complicat, un món difícil, com veurem després. I, en definitiva, també, perquè fa una aposta per la dona com a agent de canvi i eix empresarial.

També vull fer un comentari sobre el que ha dit el senyor Lanaspa, que diu que ja és un assidu d'aquestes jornades. Doncs jo també; ja en som dos. El president de la cambra també ho és, eh? El que passa és que avui el tenim treballant fora de Catalunya. I la regidora, la senyora Francina Vila, també n'és assídua. Per tant, vol dir que creiem, i molt, en el que fa l'observatori. Per a nosaltres és més fàcil, però, perquè si com a dones ja no hi creguéssim malament aniríem. En això sí que vull agrair la perseverança, que és un valor o una actitud de la dona, que el senyor Lanaspa té. I a més hi creu, i es nota en les seves paraules. És important que les



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

coses positives les puguem encomanar, i crec que li hem encomanat aquesta perseverança, aquesta tossuderia, de les dones, que, sincerament, ajuda perquè el món sigui millor. Per què? Perquè el món el formem homes i dones, i si el formem homes i dones i només tenim la visió d'una part no funcionarà tan bé com voldríem.

Després també vull fer un comentari sobre el "logo". Jo també me'l mirava, i penso que realment és lluminós. Però vostè ha fet el comentari, senyor Lanaspa, que avui fa tres anys que aquí s'hi va fer un congrés sobre la dona gitana. Cada any, al Parlament també fem una jornada sobre el poble gitano, el 6 o el 7 d'abril, i recordo que a la bandera del poble gitano hi ha el símbol de la roda, com al "logo" de l'observatori. La roda vol dir caminar. Anem caminant, anem fent camí, anem fent taca d'oli. Els detalls són molt importants, i el detall d'aquest "logo" és important. Per tant, felicitats.

Voldria parlar dels objectius d'aquesta jornada: donar una nova visió, real i contrastada, de models col·laboratius i cooperatius per a les empreses d'avui i del futur, per fer-les més rendibles, més duradores, sostenibles i generadores de riquesa, i a més donar instruments amb un taller pràctic.

Vull fer també un comentari sobre el missatge del títol d'aquesta jornada: la riquesa del que no es pot tocar, de l'íntangible. Aquest missatge em recorda el d'un llibre que segur que molts de vostès han llegit, i si no els el recomano, que és 'El petit príncep', de Saint-Exupéry, un llibre que es llegeix molt ràpidament i que, escrit ara fa setanta anys, realment té un contingut que ajuda molt. Diu: "L'essencial és invisible per als ulls." La importància del que no es pot veure. És això. D'alguna manera, la jornada d'avui va per aquest camí: l'important no cal que ho veiem, sinó que ho sentim.

Fins ara, l'Observatori Dona, Empresa i Economia ha fet cinc jornades. Van començar el 2009, amb "Dirigir en temps de canvi. Nous valors per a la gestió empresarial"; el 2010, "Nous valors per a les empreses de futur. L'empresa com a motor de creixement econòmic i social"; la tercera, el 2011, "Empreses amb ànima", sobre els valors de què hem parlat en la inauguració d'aquesta taula; l'any passat, "Organitzacions per un canvi de paradigma", i avui, el 2013, "La riquesa de



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

l'íntangible". Crec que és important fer el comentari d'aquestes cinc jornades. Si s'hi fixen, van començar un any que estàvem en plena crisi econòmica. Alguns encara intentaven dissimular i dir que no n'hi havia, de crisi, però n'estàvem en ple epicentre. Ara sembla que ha tocat fons –sembla que ha tocat fons–, tot i que encara no ho podem dir amb la veu gaire alta. Sí, però, que com a responsables polítics hem de donar missatges positius, sense enganyar, i per tant hem de cuidar molt les nostres paraules. Però el que diuen no solament alguns polítics que tenen competències en aquesta matèria, sinó també, amb molta prudència, algunes organitzacions empresarials, com la cambra, com Cepyme, és que la recessió sembla que ja ha tocat fons i que en aquest moment ja és qüestió que entre tots, col·laborant, intentem que la crisi vagi desapareixent, que en lloc de ser una ela sigui una be baixa i comencem a créixer. Jo confio que serà així. El que volia amb això, però, és destacar que els títols de les cinc jornades han estat determinats per les situacions que hem viscut com a país, com a Estat espanyol, com a Unió Europea i a escala mundial.

Per tant, són unes jornades que toquen de peus a terra, que no parlen del que és bonic i del que ens agradaria, sinó de la realitat, una realitat en la qual moltes empreses, a Catalunya, han caigut. D'altres han crescut. És cert que de la crisi n'han fet oportunitat, i és cert que amb la crisi moltes persones empresàries, dones i homes, s'han reinventat. N'hi ha d'altres, però, que no ho han pogut fer, que han caigut pel camí. I, per tant, el que hem d'intentar és reflatar algunes d'aquestes empreses, ajudar, buscar la manera de sortir d'aquesta crisi.

Sovint, i en espais i àmbits diversos, hem defensat la plena participació de la dona en la vida pública, la implicació de la dona, ja que com a meitat, com a 50 per cent, de la societat ha d'estar present en totes les decisions i ha d'estar present en els esdeveniments socials, econòmics i culturals del país. Fins ara, fins fa molt poc, estava arraconada o era considerada d'una forma més subalterna, i encara avui pateix discriminacions. El que deia abans el director gerent de la cambra del sostre de vidre és ben cert. Cada vegada és un sostre de vidre més petit, més fràgil. Però hi és. Hi és quan veiem les dades dels estudis, dels informes, com el que ha fet la regidoria de l'ajuntament de Barcelona o els que fa l'observatori. Sense anar més



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Il·luny, avui 'La Vanguardia' parla d'un informe recent de la Unió Europea, de l'abril, sobre la presència de les dones a les empreses cotitzades. Començant de major a menor, a Islàndia, crec que és, o a Finlàndia, el 48 per cent de les empreses tenen dones directives. I quasi al final de tot hi ha Espanya. I l'article no és pessimista, perquè diu que hem guanyat un punt percentualment. Un punt, bé, és poc, però és anar avançant amb perseverança.

Realment, les xifres són eloqüents, i són eloqüents quan diem que el 60 per cent dels universitaris són dones. El 60 per cent. Ja sé que es pot dir que ara pot estudiar tothom, homes i dones, i que fa quaranta anys no. Bé, és igual; el 60 per cent són dones. Però és que si mirem les qualificacions, les millors són les de les dones, i si mirem determinades professions, el percentatge més important és de dones. Jo en poso sempre un exemple, que no sé si ja l'he posat alguna vegada aquí. Si és així, ho sento, però crec que és important repetir-lo: en l'àmbit del dret i la justícia, que jo m'hi he dedicat molts anys, l'any 75 no hi havia jutgesses –no hi havia jutgesses. No perquè les dones no ho volguessin ser, sinó perquè no era una professió apropiada per a les dones, per allò de les actituds, les aptituds, el caràcter, etcètera. Estàvem vetades; no podíem fer de jutgesses. Ara, en aquest moment, el 70 per cent dels jutges són dones. El 70 per cent. Jo no sé si la justícia va millor o pitjor. El que sí que els puc assegurar és que com a mínim el tractament és paritari, o en aquest cas fins i tot hi ha més dones. O en el món de la medicina hi havia molt poques doctores, fa quaranta anys. Ara el 60 per cent són dones. I no són carreres fàcils. La mitjana d'una carrera de medicina és de set o vuit anys, amb l'especialització, i després tot el que ve darrere, i la mitjana d'unes oposicions a jutgessa és de cinc anys –cinc anys–, a part de la carrera de dret. Per tant, què vol dir això? Perseverança, tossuderia, ganes de preparar-se, voluntat, una voluntat que les dones de la meua edat hem hagut de treure perquè no hem tingut tantes facilitats, i per tant hem hagut de ser molt més tossudes, més perseverants.

Això, les dones de la meua edat, perquè, gràcies al fet que el sostre de vidre cada vegada s'ha fet més petit, les més joves són ara el 60 per cent dels universitaris i tenen una preparació molt superior. Com deia Francina Vila, és la generació més ben preparada de la història. I és veritat. La meua, amb prou feines teníem



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

possibilitats d'estudiar una carrera. Perquè jo encara recordo, i me l'estimo, me l'estimava moltíssim, el meu pare, que em deia: "No cal que estudiis cap carrera. És molt llarga per a tu. El que has de fer és trobar un bon marit." Això era així. Al final, però, em va autoritzar, entre cometes, a fer una carrera, perquè en aquella època havies de demanar permís, i jo era l'última de nou germans. I em miraven una mica dient: "Bé, com que és la petita ens ha sortit una mica així." Perquè, realment, les meves germanes, que podien haver estudiat totes una carrera superior, en van estudiar una que en aquella època era mitjana, que era magisteri, o era comerç... Era així. I totes haurien pogut estudiar una carrera, més que no pas els meus germans. Tenia un germà, que ja és mort, que era el galtes, que en dèiem, de la família. Va apuntar-se a medicina, i es va estar quatre anys estudiant primer. I quan després de quatre anys no va acabar primer va dir: "Bé, ara me n'aniré a Saragossa a seguir estudiant." I aquí el meu pare li va dir: "Home!, no, ja hem perdut quatre anys, eh? Ara dedica't a una altra cosa." En canvi, a mi em va dir: "Si suspens un sol curs, no et pago la carrera."

Ara, això ajuda a formar-te. Jo això també ho miro en positiu, i penso que aquella educació tan severa, tan dura, que vaig tenir em va anar bé per tirar endavant, per lluitar, lluitar i lluitar. I potser per ser una mica feminista, perquè defenso el paper de les dones, admeto les dificultats que han tingut i vull, ara que en tinc, que les meves nétes ja no tinguin el sostre de vidre. Crec que això és el que hem de fer tots: lluitar. I per això agraeixo que cada any ens trobem aquí, que puguem parlar d'aquests temes. El coneixement del tema que té l'Anna Mercadé a mi m'ha ajudat molt a ser encara més defensora d'aquests drets, però defensora d'aquests drets d'una manera que jo intento que sigui equànime. Des del Parlament intento, perquè crec que és important, donar veu a les dones. El Parlament és de tothom, i n'obro les portes sempre a totes les iniciatives que fan referència a les dones. Mai no he dit que no, sigui una jornada, sigui el dia de la dona treballadora o sigui el dia del poble gitano, que un any el vam fer expressament dirigit a la dona gitana, a la seva formació, al paper del matriarcat en les seves tradicions. I ho seguiré fent en la mesura que pugui, i crec que totes i cadascuna de nosaltres, des de la nostra responsabilitat, ho hem de fer.



PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Res més. Que aquestes jornades tinguin continuïtat, que el país vagi endavant i que realment puguem superar la crisi. Serà així si tots plegats fem tots els possibles.

Moltes gràcies.